

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

кафедра соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Навчально-наукового інституту педагогіки і психології

Навчально-наукового

Світлана КОНДРАТЮК

28 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ
СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

галузь знань 02 Культура і мистецтво

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 028 Менеджмент соціокультурної діяльності

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма бакалавр

(назва)

мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією ННІПІ

28 серпня 2024 р.

Голова _____

Юлія БОНДАРЕНКО, доктор
педагогічних наук, професор

СУМИ 2024

Розробники:

ГОНЧАРЕНКО Олена Володимирівна, кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри соціальної роботи і менеджменту
соціокультурної діяльності

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

Протокол № 1 від 28 серпня 2024 року.

Завідувач кафедри
канд. пед. наук, доцент

Анжела ПОЛЯНИЧКО

**ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ
СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки	
I-й		I-й	
Семестр			
I-й		I-й	
Лекції			
26 год.		-	
Практичні, семінарські			
28 год.		-	
Самостійна робота			
64 год.	-		
Консультації:			
2 год.	-		
Загальна кількість годин – 120		Вид контролю: залік	

1. Мета навчальної дисципліни

Мета: дати майбутнім спеціалістам соціокультурної сфери фундаментальні знання психологічних особливостей і закономірностей інтелектуального та особистісного розвитку людини під час навчання та виховання; розкрити зміст основних понять педагогіки і психології; з'ясувати механізми і закономірності засвоєння особистісного соціокультурного досвіду, особливості його структурування, збереження в індивідуальній свідомості та використання у різних ситуаціях; визначити психолого-педагогічні особливості діяльності в соціокультурній сфері.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Психолого-педагогічні основи соціокультурної діяльності» пов'язана із іншими навчальними дисциплінами освітньо-професійних програм підготовки напрямів «Вступ до спеціальності “Менеджмент соціокультурної діяльності”», «Гендерна культура дітей та молоді», «Комунікативна культура», «Соціокультурна анімація» та ін.

3. Результати навчання за дисципліною

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціокультурній сфері, у сфері науки та науки, креативної економіки і культуротворчих практик, що передбачає застосування теорій та методів менеджменту культури і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 10. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 17. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК 19. Здатність критично усвідомлювати взаємозв'язок між культурними, соціальними та економічними процесами. СК 25. Здійснювати розподіл повноважень і відповідальності на основі їх делегування. СК 26. Здатність діяти соціально відповідально. СК 28. Здатність здійснювати ефективні комунікації та розв'язувати конфліктні ситуації у професійній діяльності.

Програмні результати навчання (ПР)	<p>ПР 2. Збирати та впорядковувати інформацію.</p> <p>ПР 4. Здійснювати практичну діяльність відповідно до чинного законодавства.</p> <p>ПР 6. Класифікувати та знаходити інноваційні рішення для створення, реалізації і забезпечення соціокультурних потреб людини.</p> <p>ПР 9. Оцінювати сучасну соціокультурну ситуацію.</p> <p>ПР 10. Вивчати, узагальнювати та адаптувати найкращий досвід соціокультурної розбудови</p> <p>ПР 14. Оцінювати наслідки прийнятих організаційно-управлінських рішень.</p> <p>ПР 15. Вміти встановлювати діалог з різними професійними суб'єктами та групами.</p>
---	--

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
A	студент/-ка демонструє повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; знання основної та додаткової літератури; виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
B	студент/-ка демонструє достатні знання матеріалу в заданому обсязі, з певною систематичністю виконує практичні завдання, передбачені навчальною програмою; виявляє переважно конструктивний і репродуктивний характер використання набутих знань та умінь.
C	студент/-ка виявляє повні, систематичні знання із дисципліни, успішно виконує практичні завдання, засвоїв/-ла основну та додаткову літературу, виявляє здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента/-ки наявні незначні помилки.
D	студент/-ка виявляє знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент/-ка спроможний/-на усунути їх із допомогою викладача/-ки.
E	виставляється студентів/-ці, відповідь якого/-ї під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.
F	студент/-ка не спроможний/-на до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни. студент/-ка не опанував/-ла матеріал навчальної дисципліни
FX	студент/-ка не опанував/-ла матеріал навчальної дисципліни на достатньому рівні, але рівень залишкових знань та умінь дозволяє повторне складання підсумкового контролю за результатами самостійної підготовки

Розподіл балів

Поточний контроль								Разом	Сума
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8		
Поточний контроль								64	100
8	8	8	8	8	8	8	8		
Контроль самостійної роботи								36	
4	4	4	4	4	4	6	6		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі **методи контролю**:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда; екзамен.

- методи письмового контролю: тестові завдання, розв'язання задач і вирішення проблемних ситуацій репродуктивного, конструктивного і творчого рівнів;

- методи практичного контролю: виконання самостійних завдань;

- методи самоконтролю: самоаналіз, самооцінка.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Психологічні аспекти соціокультурної діяльності. *Психологія як наука. Предмет і завдання психології. Етапи становлення психології як науки. Галузі психологічних знань. Основні напрямки в сучасній психології.*

Тема 2. Психологія особистості. *Поняття особистості в психології. Сучасна класифікація людей: людина, індивід, особистість, індивідуальність. Теорії особистості. Структура особистості.*

Спрямованість особистості. Головні компоненти і види спрямованості. Самосвідомість особистості як складний психічний процес. «Я-концепція» як результат самопізнання. Рівень домагань як внутрішній чинник саморозвитку і самореалізації особистості. Психологічний захист та його основні механізми.

Тема 3. Особистість у діяльності та спілкуванні. *Потреби та активність людини як психологічна основа діяльності людини. Основні види потреб. «Піраміда» потреб за А. Маслоу.*

Діяльність як усвідомлена і цілеспрямована активність людини. Структура діяльності та її основні види (гра, навчання, праця).

Спілкування як умова формування особистості. Основні характеристики і структура спілкування. Функції спілкування.

Тема 4. Індивідуально-психологічні властивості особистості. *Темперамент та його основні властивості. Типи темпераменту (сангвінічний, холеричний, флегматичний, меланхолічний). Роль темпераменту в діяльності людини.*

Поняття характеру. Риси характеру, позитивні і негативні. Акцентуації характеру.

Здібності як умова успішного здійснення діяльності особистості. Наукові теорії походження здібностей та умов їх формування. Класифікація здібностей. Рівні розвитку здібностей. Основні фактори розвитку здібностей. Обдарованість, талант, геніальність.

Тема 5. Когнітивна сфера особистості. *Увага, її види та особливості. Основні властивості уваги та функції уваги.*

Основні закономірності, властивості і види відчуттів. Види сприймання. Особливості сприймання: предметність, цілісність, структурність, константність, апперцепція, осмисленість, вибірковість, ілюзія.

Пам'ять та його процеси (запам'ятовування, збереження, відтворення, забування) її види.

Мислення та його особливості. Соціальна природа мислення. Розумові дії і розумові операції (аналіз, синтез, порівняння, абстрагування узагальнення, конкретизація). Якості (самостійність, критичність, гнучкість, глибина, широта, послідовність, швидкість) і види мислення (інтуїтивне, аналітичне). Інтелект. «Коефіцієнт інтелекту» (IQ) як кількісний показник рівня інтелектуального розвитку особистості.

Тема 6. Емоційно-вольова сфера особистості. Основні якості та функції емоцій і почуттів. Особливості та фізіологічна основа емоцій. Характеристики емоцій. Емоційні стани людини (афект, стрес, фрустрація, настрій).

Види почуттів. Вищі почуття (моральні, інтелектуальні, естетичні, практичні). Воля і вольові дії. Вольові якості особистості. Безвілля та його особливості безвілля. Біологічні і соціальні причини безвілля. Способи запобігання виникненню безвілля.

Тема 7. Загальні основи педагогіки у контексті здійснення соціокультурної діяльності. Педагогіка як наука, що вивчає процеси виховання, навчання і розвитку особистості. Об'єкт і предмет педагогіки. Система педагогічних наук. Характеристика основних педагогічних категорій: виховання, освіта, навчання.

Тема 8. Психолого-педагогічні засади виховання особистості. Виховання як соціально і педагогічно організований процес створення оптимальних умов для формування людини як особистості. Особливості процесу виховання: цілеспрямованість; багатогранність за змістом і завданнями; двосторонність; тривалість у часі. Основні напрями виховання: розумове виховання; громадянське і патріотичне виховання; правове виховання; художньо-естетичне; моральне; трудове; фізичне; екологічне виховання, статеve виховання. Методи виховання. Класифікація методів виховання.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	Усього	В тому числі			
		лекц	практ	конс	самоств
Тема 1. Психологічні аспекти соціокультурної діяльності	12	2	2	-	8
Тема 2. Психологія особистості	12	2	2	-	8
Тема 3. Особистість у діяльності та спілкуванні	14	2	4	-	8
Тема 4. Індивідуально-психологічні властивості особистості	16	4	4	-	8
Тема 5. Когнітивна сфера особистості	16	4	4	-	8
Тема 6. Емоційно-вольова сфера особистості	16	4	4	-	8
Тема 7. Загальні основи педагогіки у контексті здійснення соціокультурної діяльності	16	4	4	-	8
Тема 8. Психолого-педагогічні засади виховання особистості	16	4	4	-	8

Усього годин	120	26	28	2	64
---------------------	------------	-----------	-----------	----------	-----------

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Психологічні аспекти соціокультурної діяльності	2
2.	Психологія особистості	2
3.	Особистість у діяльності та спілкуванні	4
4.	Індивідуально-психологічні властивості особистості	4
5.	Когнітивна сфера особистості	4
6.	Емоційно-вольова сфера особистості	4
7.	Загальні основи педагогіки у контексті здійснення соціокультурної діяльності	4
8.	Психолого-педагогічні засади виховання особистості	4
Всього:		28

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Варій М. Й., Ортинський В. Л. Основи психології і педагогіки: навч. пос. для студ. вищ. навч. закл. 2-ге вид. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 376 с.
2. Ковальчук О., Когут С. Основи психології та педагогіки: навч. посібник / за заг. ред. Л. Ковальчук. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 624 с.
3. Колесніченко Л. А., Борисенко Л. Л. Основи психології та педагогіки: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. Київ: КНЕУ, 2002. 157 с.
4. Мацко Л. А., Прищак М. Д. Основи психології та педагогіки: навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2009. 158 с.

Додаткові:

5. Варій М. Й. Загальна психологія: навч. посіб. для студ. психол. і педагог. спеціальностей. Львів: Край, 2005.
6. Волкова Н.П. Педагогіка: посіб. для студентів вищ. навч. закладів. Київ: Видавничий центр «Академія», 2003. 576 с.
7. Максименко С. Д. Загальна психологія: навч. посіб. Вид. 3-е, перероблене і доповнене. Київ, 2007.
8. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посіб. 3-е вид. доп. Київ, 2001. 367 с.
9. Степанов О. М., Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки: навч. посіб. Київ, 2003.
10. Столяренко О.Б. Психологія особистості: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012.
11. Філоненко М.М. Психологія спілкування: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2008.
12. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. посіб. для студентів вищ. педагогічних закладів освіти. Київ: Видавничий центр «Академія», 2001. 528 с.

